

דף מקורות - פרשת בהעלותך – והאיש משה

א. במדבר יב - 'ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה הכשית אשר לקח.. ויאמרו הרק אך במשה דבר ד' הלא גם בנו דבר.. והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה. ויאמר ד' פתאם אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו שלשתכם אל אהל מועד ויצאו שלשתם. וירד ד' בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם. ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם ד' במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו. לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא. פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת ד' יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה. ויחר אף ד' בם וילך. והענן סר מעל האהל והנה מרים מצרעת כשלג.. ויאמר אהרן.. אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אימו ויאכל חצי בשרו.. ויצעק משה אל ד' לאמר אל-ל נא רפא נא לה. ויאמר ד' אל משה ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף רש"י -ומנין היתה יודעת מרים שפרש משה מן האשה, רבי נתן אומר, מרים היתה בצד צפורה בשעה שנאמר למשה אלדד ומידד מתנבאים במחנה, כיון ששמעה צפורה, אמרה אוי לנשותיהן של אלו אם הם נזקקים לנבואה שיהיו פורשין מנשותיהן כדרך שפרש בעלי ממני, ומשם ידעה מרים והגידה לאהרן. ומה מרים שלא נתכוונה לגנותו, כך נענשה, קל וחומר למספר בגנותו של חברו. האשה הכשית. מגיד שהכל מודים ביפיה.. כושית - בגימטריא יפת מראה. כי אשה כשית לקח. מה תלמוד לומר, אלא יש לך אשה נאה ביפיה ואינה נאה במעשיה, במעשיה ולא ביפיה, אבל זאת נאה בכל.. הלא גם בנו דבר. ולא פרשנו מדרך ארץ. פתאום. נגלה עליהם פתאום, והם טמאים בדרך ארץ, והיו צועקים מים מים, להודיעם שיפה עשה משה שפרש מן האשה, מאחר שנגלית עליו שכינה תדיר ואין עת קבועה לדבור. ה' במראה אליו אתודע. שכינת שמי אין נגלית עליו באספקלריא המאירה אלא בחלום וחזיון. ואביה ירק ירק בפניה. ואם אביה הראה לה פנים זועפות הלא תכלם שבעת ימים, קל וחומר לשכינה י"ד יום, אלא דיו לבא מן הדין להיות כנדון, לפיכך אף בנזיפתי תסגר שבעת ימים.

ב. קובץ ח' קנז - 'מצד גדולת ערכה של נשמת משיח הכוללת את עצמיות שרשן של ישראל, אין שום חוצפא יכולה לפגוע בקדושתו, והיא בזה מתעלה מגילוי התורה שהיא צריכה בושה, שהיא הפך החוצפא, כדכתיב במתן תורה, כי לבעבור נסות אתכם בא האלוקים, ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו, ודרשו חז"ל זו הבושה. ומשיח ממואב קאתי, דחציפה ואמרה מאב, ולא די שלא פגמה בנשמתו, אלא שהיא מרחצתו, מואב סיר רחצי, ובעקבתא דמשיחא חוצפא יסגא, ולא תוכל כלל להמעית את השפעת קדושתו. התעוררות קדושת משיח בנבואה בא ע"י אלדד ומידד, שנבאו על עסקי גוג ומגוג, ובזה נכללים כל עיני הארת משיח וכל המסיבות הסובבות אותו. ותורה שבע"פ, שבדורות האחרונים מתהפכת לתורה שבכתב, היא באה מצדם, והמה בכתובים. בזיהרא עילאה דאדם הראשון, היה אורו של משה ואורו של משיח כלול כאחד, כי באמת נשמה אחת היא. ע"י נפילת העולם בחטא הקדום, נתרחק משה מלהאיר בתוך החוצפא, ופירש מן האשה. הקדושה של דור המדבר תבעה את האחדות של זיהרא דאדה"ר, ורצו שמשה דוקא יאכילם בשר, ושיכנס להאיר בתוך החוצפא. ומשה אמר האנכי הריתי את העם הזה, כלומר בתוך החוצפא אי אפשר לי להאיר, ונשאר קץ משיח סתום, ולא נתפרש בתורה. ואהרן ומרים הרגישו בדבר, וצוחו על הפרישה הזאת, ומ"מ לא הועילו להחזיר את משה להאיר בחוצפא, כי נשאר בענותנותו. והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר ע"פ האדמה.

ג. אורות הקודש א' רעט - 'ההתעלות של אספקלריא המאירה היא מגלה את האורות העליונים בצורה בהירה כזו, עד שכל הציורים העולמיים שבכל הערכים התחתונים הם מזהירים בכל מילואם, ואינם מתשטטים כלל, ומזה באה המדה הנפשית, שאין החושים והכחות הגופניים מתעלפים על ידי הופעת האורה הנבואית העליונה הזאת. ומכל מקום יש הבדל בין אותה האורה ובין מדת זיהרא עילאה דאדם הראשון בזה, שמצד אספקלריא המאירה הגופניות נשארה קצת במעמדה, וממחציתו ולמטה נקרא איש, נאמר גבי משה. ומתוך כך פירש מן האשה. ומצד זיהרא עילאה דאדם הראשון מתעלה כל הגופניות כולה, אני אמרתי אלוקים אתם, ותפארת אדם לשבת בית נעשה למכון האורה האלוקית העליונה עין לא ראתה אלוקים זולתך.

ד. קובץ ח' קנז - 'ומדת דיו ממעטת את הק"ו, מה שהוא חוץ לטבעו, מפני התכנסות אורו של משיח, אבל לעתיד לבא ולא יכנף עוד מוריך, וכ"ז שמדת משה צריכה להיות עומדת בעינה נתגלתה מדת הדיו ע"י ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים, ותסגר שבעת ימים. ולא נאמר ק"ו לשכינה עד אשר יתגלה אורו של משיח, ומשה יתאחד עמו, ואור התורה יתגלה במדרגת הלובן של האותיות, ולא יאמר עוד מידת דיו, כי לא ממידת בשר ודם יבא אור הכבוד, רק ישקני מנשיקות פיהו, ונחל יצא מבית ד' והשקה את נחל השטים, ונהרו אל ד' ואל טובו, על דגן ועל תירוש, ועל צאן ועל בני בקר, והיתה נפשם כגן רוה, ולא יוסיפו לדאבה עוד.

ה. אורות הקודש א' קנא - 'אורו של משיח הוא מנהיר את כל העולם, מהפך את כל ההויה לזוהר תורה. והננו נתבעים ממעמקי נשמתנו לחוש את הגודל הזה, גם עכשיו, בהיותו שולח רק קוי אור זעירים. כי הנהורים הקלילים הנם מתמעטים והולכים, גם קודם שנתגלה הריווי הגדול של האור המרומם. ואם נאחז רק במדת האור הגלותית נשאר שוממים. והננו מוכרחים לתפוס מיד את מדת האורה הגדולה, ההולכת וחודרת לנו מאור הגאולה, גם בראשית זעירות הופעתה. ותכונת אורה היא הופעת התורה באור העולם כולו, הופעת הקודש באור כל החול כולו, הופעת הרוחניות המזוככת בתוך כל החמירות, הופעת הנפש בתוך כל הבשר, העלאת ערך כל החיים, הארת אור קדשי קדשים בכל השלבים של המציאות, בכל התנועות של היש. שמים וארץ ירננו לשמו, לחוש את הצדק, ואת התפארת, במלא הודם, בצורתם האידיאלית, במרומי הרום, גם בתחתית כל שפל. להאזין לשיח שרפי קודש מכל הגה וזמזום, למצוא אור רוח הקודש מכל רעיון וחפץ, גדלו לד' אתי ונרוממה שמו יחדו.